

— ~~~~~ (Priloga Vrtnu.) ~~~~~ —

Št. 6. Ljubljana, dné 1. junija 1906. XIV. tečaj.

Med in pšenica.

Bučelice pridne
Iz panjev šumé,
Po cvetju za medom
Veselo hité;
Pa siadke nabirajo
Nam strdi,
Da bo kaj oblizniti
Božične dni,
Ki bodo prišli.

Na polju pa zlata
Pšenica zori;
Ej, kmalu boš kruhek,
Pšeničica ti!
Oj, med in pšenica —
Res dobri stvarí,
A kje so še prazniki
Božičnih dni!

Stepin.

Pridnost in lenoba.

§ 6. Delo bodi resno in vztrajno.

Delo je resna reč, ni igrača. Torej ni vse eno, ali ga resno opravljamo ali lenobno opuščamo. Posebno je vsakdo v vesti zavezan, da točno opravlja ona dela, ki mu jih nakladajo stanovske dolžnosti. Na to nas katekizem dvakrat opozarja, ker nas opominja, da moramo ob izpraševanju vesti premisliti, ali smo izpolnjevali dolžnosti svojega stanu, in nam nalaga, da moramo pri obujanju trdnega sklepa skleniti, da bomo n a t a n k o izpolnjevali v s e dolžnosti svojega stanu. To zahteva katekizem od vseh ljudi, ker si pač ne moremo misliti človeka, ki bi ne imel nobenih stanovskih dolžnosti.

V tem oziru se mnogo, mnogo greši v sedanjem času. Kdo bi se že ne bil prepričal, da je mnogo takih »delavcev«, ki k večjemu takrat bolj pridno delajo, ko jih vidi gospodar, mojster, nadzornik . . ., sicer pa le polagoma, malo, ali nič!

To je zelo napačno, brezvestno, grešno! In celo več grehov imajo na vesti tako zanikarni ljudje: l e n o b o, ki sem vam jo že tolikrat grajal; h i n a v š č i n o, ker delajo le na oko, postopajo pa, če jih nihče ne opazuje; g o l j u f i j o, ker so plačani za delo, ne pa za lenobno postopanje. Krivično ravnaajo tudi oni, ki prepozno prihajajo na delo, ali pa prezgodaj zopet odhajajo, ali le slabo in površno opravljajo svoje delo. Sicer bi še zelo zameril tak len delavec, ko bi mu kdo rekel, da je tat ali goljuf; v resnici je pa še slabši, zakaj goljufa in tatu je še mogoče tožiti in ga gosposka kaznuje, za lene delavce pa menda svetna postava še nima paragrafov.

Pa ne le telesno ali hlapčevsko delo je tako resnobna in vestna dolžnost, marveč tudi dušno; le-to še morda bolj, ker je imenitnejše. O dušni lenobi se le zato ne govori tolikrat in se ne obsoja tako ogorčeno, ker je bolj zakrita in se ne kaže vselej tako naravnost v javnosti. Kako brezvestno ravna n. pr. leni dijak, ki trati dragoceni čas in zapravlja težko

prisluženi denar svojih staršev ali oskrbnikov! Kako bodo mnogi vekomaj obžalovali svojo malomarnost, ker so zanemarjali svoje verske dolžnosti ter se niso resno trudili za lepoto svojega srca!

Posebno pa nasprotuje površnost in lahkomišljena lenoba naši vztrajnosti. In vendar je vztrajnost ali stanovitnost pri vsakem delu najimennitnejša zahteva: ne s prvim, marveč z zadnjim vbo-dom se dodela obleka; ne vsled prvega, marveč vsled zadnjega mahljaja pade drevo; slab potnik, ki opeša že sredi pota; malovreden dijak, ki omaga in obsedi v nižjih razredih itd.

Torej le začeti in nekaj časa pridno delati, to še ni nič posebnega; a vztrajno delati, — marljivo delati vse svoje življenje, do večera »prenašati vročino dneva«, to se pravi: izvrstno rešiti svojo nalogo!

Da se pa premnogi prehitro naveličajo svojega dela, ni vselej kriva lenoba, marveč tudi neka s t r a h o p e t n a b o j a z l j i v o s t, češ, da je delo pretežko, da ga ne bodo zmagali, da ne bode imelo uspeha itd.

Temu nasproti priporočamo za tako potrebno vztrajnost dvojno sredstvo. Najprej naj bi skrbel vsak človek že v prvi mladosti, da polagoma spozna svoj pravi poklic in da se zanj prav pripravlja, ker le ona dela, za katera ima kdo zmožnost in veselje, se morejo vztrajno opravljati s potrebno vnemo in natančnostjo. Ko bi pa bil kdo morda po neprevidnosti izgrešil svoj poklic in mu res ni mogoče izpolnjevati stanovskih dolžnosti, naj hitro izpremeni svojo službo in se loti take, za katero je zmožen. Kdor n. pr. nima ne pevskega glasu, ne posluha, naj se ne sili med pevce in glasbenike; kdor nima potrebne nadarjenosti, naj se ne ukvarja z višjim učenjem in modrovanjem ter naj v miru pusti učenjaške kroge itd.

Druga zahteva za vztrajno pridnost pa je k o r e n i t a z n a č a j n o s t, ki se ne ustraši potrebne truda in napa. O, človek silno veliko premore, ako le resno hoče! Naj se torej vsakdo, ki premalo zaupa sam sebi, ozira na one junake seda-

njih in preteklih dni, ki so z vztrajno pridnostjo dosegli čudovito velike uspehe. Potlej pa naj se s sv. Avguštinom resno vpraša: »Ako so mogli le-oni in le-te, zakaj bi pa ne mogel ti?« A naj tudi res deluje po njegovem vzvišenem vzoru!

* * *

Koliko se doseže z vztrajnim delom, nam že vrlo lepo kaže med pogani slavni **Demosten**. Njegov prvi govor je bil tako slab in nedovršen, da se mu je vse smejalo. Pa spoznal je svoje napake in ni prej jenjal, dokler jih ni popolnoma odpravil. Toda stalo ga je neizmerno veliko truda!

Imel je jezikovo napako, da nekaterih besedi ni lepo izgovarjal, sape pa tako malo, da ni mogel daljšega stavka povedati brez odmora. Da bi odpravil to hibo, se vsak dan vadi v deklamovanju; kamenčkov si dene v usta in gorpadol gredé glasno deklamuje. Celo h morju hodi in na bregu — ob času najhujših viharjev — obrnjen proti bobnečim in šumečim valovom glasno poizkuša svoje govore, da bi se privadil vrvenja in šumenja nemirne množice. — Imel je tudi še to slabo navado, da je med govorom eno ramo višje držal, kar je bilo zelo neprikupno in bi ga bilo utegnilo pripraviti ob ves uspeh. Da bi odpravil tudi to napako, si dá pri ozkem odru, kjer se je pripravljajl za govore, tikoma nad ramo narediti zbadasto železo, da bi ga takoj zbodlo, ko bi se v govorniški navdušenosti izpozabil in po stari navadi previsoko vzdignil ramo.

Zgodovina nam spričuje, kako obilno so mu bile poplačane take trudapolne vaje. In ko so ga vprašali, s kakšnim sredstvom je tako zelo napredoval v govorništvu, je odgovoril: »P o r a b i l s e m v e č o l j a n e g o v i n a.« Hotel je s tem reči, da ne s kratkočasnim in razkošnim življenjem, marveč le z vztrajnim delom, ki se nadaljuje še pri luči v ponočnih urah, se da doseči kaj izvrstnega.

Sv. Izidor, škof in cerkveni učenik, je dosegel svoje visoko dostojanstvo — le z izredno marljivostjo. V začetku se mu je učenje tako ustavljalo,

da je že obupaval nad uspehom in popustil šolo. Nekega dne pa pride k staremu vodnjaku in ogleduje, kako je vrv že globoko razorala in razglodala staro vreteno, kamen pa, na katerega je voda kapala, je bil že globoko izvotljen. Dečku se to kaj čudno zdi ter vpraša ženo, ki je tedaj prišla po vode, kako se je moglo to zgoditi. Žena ga pouči: »Vrv je napravila v lesenem vretenu tako globoke brazde, ker se že dolgo vrsto let na njem navija in razvija; votlino v kamen pa je napravila voda, ki kaplja nanj, odkar zajemajo iz tega vodnjaka.« Ubežni učenček se zamisli ter reče sam pri sebi: »Ako je mogla mehka vrv v teku dolgih let napraviti tako globoke zareze v vretenu in če je voda le s kapanjem mogla izvotliti trdi kamen, zakaj bi si pa moja glava ne mogla pridobiti potrebne učenosti, ako se resno poprimem učenja.« Vrnil se je nemudoma in napredoval je vrlo dobro z vztrajno pridnostjo.

Pastirja.

začetku poletja je bilo. Gorki dnevi so zasijali in so prinesli ljudem novega dela na polju, deci pa novega veselja in zabave. Le poglej po vaseh, kakšno življenje povsod! Komaj se zjutraj zdani, se že oglasijo pastirji, ki gonijo živino na pašo. Proti poldnevu jo priženejo domov, a popoldne zopet na pašo, da se vračajo šele zvečer. Hej, kako življenje je to! Radost se bere pastirjem z lic, ko gredo zjutraj molče iz vasi, veseli so zvečer, ko se vračajo domov.

Rakarjev Tonček in Strgarjev Matevžek sta bila tudi pastirja. Oba sta bila istih let, učenjaka drugega razreda. Hodila sta v šolo samo dopoldne, kot navadno po kmetih. Popoldne sta bila prosta, imela sta torej čas, da sta pasla vsak svojo kravico. Ne Strgarjevi, ne Rakarjevi niso bili premožni. Imeli so pri obeh hišah samo kravico.

Bilo je v tistem poletnem času. Tonček in Matevžek sta gonila vsako popoldne po kosilu svoji kravici v log, v katerem je bilo mnogo sočnate trave. V logu je imela vsa vas pravico pasti, ker je imel vsak posestnik vsaj nekaj zemlje tam, in zato niso strogo pazili, koliko krav ima eden več kot drugi.

Pa tudi naša pastirja, Tonček in Matevžek, nista ravno pazila, čigavo je to ali ono, in kje se konča log, in kje prično zopet njive.

Temu je pričala najbolj detelja, ki je rastla blizu loga. Bila je videti precej nizka, posebno pri kraju; a če si natančneje pogledal, si videl, da je popasena.

Pastirji so sicer trdili, da hodijo zajci nad deteljo, a odrasli so kmalu uvideli, da imajo ti zajci roge in da bi bilo dobro njihove čuvaje malo potipati za dolga in neposlušna ušesa — — —

Trdili so tudi, da sta Tonček in Matevžek jako slaba pastirja in da rajše plezata po drevju za ptiči, kot da bi varovala živino.

Nekega popoldne je Tonček ravno vrgel prazno gnezdo z drevesa, ko se oglasi nekdo spodaj in sicer ne prav prijazno. Tonček se je tako prestrašil, da bi bil kmalu padel z drevesa.

»Ti potepuh ti! Kaj mi ne greš hitro dol in po kravo v našo deteljo. Pa kar hitro! Če ne greš, pokličem psa nad kravo in nádte. Ti zanikrnost ti!«

Tako se je jezil vaški kovač Tine, ki je stal pod drevesom in je imel samo eno njivo detelje, a še to mu je tako neusmiljeno mulila Rakarjeva krava.

Tonček je bil v silni stiski. Na tla si ni upal, ker je Tine tako pogledoval, da se je kar blískalo. A na drevesu tudi ni bilo obstati. Bila je namreč jelka in je imela šibke veje, da se je moral dveh naenkrat prijeti, pa še ni bil čisto varen.

Tudi Strgarjev je plezal v bližini na drevo, a kovač ga ni zapazil.

»Kaj boš šel po kravo«, zakriči vnovič Tine.

Pa Tončka se ni prijela nobena beseda. Ostal je na drevesu. Ni maral dol, za ves svet ne.

»Tudi dobro!« dé kovač. »Boš videl, kaj se pravi po drevju pasti živino. Čakaj, čakaj!«

In kovač je odšel proti vasi, Tonček in Matevžek pa z dreves. Hitro vsak po svojo kravico, pa proti domu!

Dobro sta poganjala in oba molčala. Zdelo se jima je, da je to tista tišina, ki nastopi pred viharjem
— — — —.

* * *

»No, dobro si jo napasel«, pohvalijo Rakarjev oče Tončka, a takoj spet pristavijo: »Samo, če si jo pasel po travi — — —«

»Po travi v logu sem jo pasel«, odgovori Tonček.

»Mislim, če bo le obstalo! Kaj pa ti je kovač Tine hotel, ko si lazil po drevju?«

»Po gnezdih sem iskal čmrljev«, reče Tonček zamolklo.

»Čmrljev ti ni treba iskati. To glej in pazi, da ne bodo zajci pojedli vse detelje! Slišal?« — — —

Tonček je molčal, dasiravno so ga oče precej tesno potipali za ušesa, ki jih do tedaj ni znal rabiti
— — — —.

Drugi dan sta gnala Tonček in Matevž zopet kravici na pašo. A oba sta stopala za njima. Spotoma sta drug drugemu dopovedovala, kar sta slišala pretekli večer. Tudi Matevžku se je godilo nekako enako kot Tončku.

No, poslej res ni bilo več tožb, da hodijo zajci nad deteljo — — —.

Stepin.

Doma je najbolje.

am na vrtu v travi je ležalo revše in je klicalo na pomoč. Mlad ptiček je bil. Izpreleteti se je hotel shruške najablano, pa je bilo predaleč. Potegnilo ga je k tlom. Padel je v visoko travo, pa pobil se ni. Le dvigniti se ni mogel. Klical je in klical, pa k sreči vendar ni priklical tigraste mačke, ki je imela opravka z družinico in se ni zme-

nila za milo ptičkovo klicanje. In prav je bilo, da se ni zmenila, sicer bi bilo po ptičku. Igrala bi se bila z njim mačja mladina — seveda po mačje — in na-
posled bi si ga bili razdelili med seboj. Tako znajo mačke in mačice.

Pa ga ni slišala mačka, pač pa so ga slišali Kotnikovi mali. Trgali so cvetice po vrtu in so zaslišali milo klicanje ptičkovo.

»Pst, ali ni nekaj v travi začivkalo?«

»Bodimo tiho!«

»Spet. Tam-le bo!«

Tiho so stopali in kmalu so ga dobili.

»O ti revček mali!« ga vzame v roke Mimica.
»Revež — ves moker je od rose! Zebe ga, da se kar trese!«

Ljubko ga stisne Mimica v gorkih rokah in ga greje s svojo sapo.

»Kar domov ga bomo nesli, da ga ogrejemo, in jesti mu bo tudi treba. Glejte, kako odpira svoj lačni kljunček!«

Mehko so mu postlali doma in mu ponujali tega in onega.

»Kaj neki je takile ptiček?«

»Poizkusimo!«

In poizkušali so. Vse je bilo dobro, vse je šlo v slast: drobtine, zrnje, muha, pajek, črviček, vse, vse.

»Zdaj ima pa že dovolj; glejte, kako okrogel je.«

»Hišice mu bo treba, da nam ne uide in spet ne pade na tla.«

Poiskali so med ropotijo in našli staro kletko. Mala je bila, no, pa za malega ptička je bila dobra; le popraviti je bilo treba tuintam in počediti.

Ko je bila ta skrb pri kraju, je prišla že druga.

»Kako se mu neki pravi?«

»Zdaj se še nič ne pozna, kaj bo. Mladi ptički so skoro vsi enaki.«

Kako naj se mu pozna, kakšen bo; saj se še mamelemu otroku ne pozna, kakšen bo, ko bo velik. Morda bo krotak kot golob, ali pa bo silovit kot jastreb.

Tudi oče niso mogli vedeti, kaj bo iz ptička.

Polagoma pa se je le jelo kazati, da ne bo kanarček. Vedno močnejše perje mu je rastlo, in to perje je bilo rujavo.

»Ej spaka, vrabec bo«, rekó nekoč oče, ko so ga spet opazovali. »Kar vun ga stresi iz gajbice. Čemu nam bo? Lep ni, peti ne zna, zobal bi pa najrajši venomer.«

Prav vseč otrokom vseeno ni bilo to očetovo povelje. Ptička imeti je le prijetno. Takim malim še mar ni bilo, da ni lep, da je le ptiček, da skače in da rad zoblje — in še kar iz roke. Tudi navadili so se ga, da bi jim bilo dolgčas po njem.

Oče so takoj uganili, da bi jim bilo hudo za njim, zato rekó:

»Le izpustite ga, bomo pa dobili drugega lepšega!«

Očetu ni šlo v glavo, kdo bi redil požrešnega vrabca, ki ni lep in peti ne zna.

Očetova obljuba je pomagala.

»Zdaj ga pa bomo! Pa ne tukaj, morda bi ga maček. Pojdimo k gojzdu, tam bo letal po vejah in tam bo dobil družbo.«

Radovedni so bili, kaj bo, ko se odpro vratica gajbice. Smuk — so mislili — bo naredil, pa bo gori v zraku. Pa ni naredil smuk, in čudili so se otročiči. Pač je ptiček stopil med vratica, ogledoval zdaj sem, zdaj tje, gorindol. Naposled se je ojunačil, razpel perotnice, poizkusil dvakrat, trikrat, če ga bodo nesle peroti. Šlo je, pa ne visoko. Obrnil se je nazaj k Miciki in je zletel nazaj na gajbico.

Dejali so ga nazaj v gajbico in so šli domu.

»Oče, neče!« so klicali otroci. »Izpustili smo ga, pa ni hotel odleteti.«

»Pa naj bo še nekaj časa; ko bo večji, bo že odletel.«

Modro je storil mladi ptiček. Res je, da v gajbici ni bil prost, pa je bil varen pred stoterimi sovražniki; bil je na gorkem, bil na suhem, hrane mu ni bilo treba šele iskati, ž njo so ga preskrbovali Kotnikovi mali.

O, da bi bili vsi otroci tako modri! Da bi bili radi v domači hiši, pri starših, na varnem, z vsem

preskrbljeni! Izgubljeni sin v svetem pismu naj jim bo v svarilen zgled nesrečnega otroka, ki samovoljno zapušča hišo svojih staršev. On je bil nepreviden ptiček, že odrastel, imel je mnogo perja, toda oskubili so ga do golega. Raztrgan se je vrnil k svojemu očetu. Spoznal je — seveda po bridki izkušnji — da je le doma najbolje. Ljubi doma, kdor ga ima.

F. G.

Iz vrb in leskovk.

Oblakov Tonček in Stražarjev Andrejček sta imela zajčke. Pozimi sta jih kupila pri sosedu vsak en par. Od tistega časa jima ni bilo drugega v mislih, kot zajčki in spet zajčki.

Zjutraj sta še pred zajtrkom obiskala vsak svoj par, in zvečer sta po molitvi vselej še pogledala živalci, če že spita.

Podnevu sta pa letala od Oblakovega hleva do Stražarjevega in govorila samo o svojih zajčkih. Včasih sta jih nesla vun, da so se pasli. Onadva sta pa pazila nanje, da niso zašli predaleč in se niso izgubili. Oba para, Tončkov in Andrejčkov, sta bila prav pridna. Če sta jih poklicala: »Zajčki, zajčki!« so priskakali k njima, da sta jih lahko vlovila.

Dečka sta pa znala tudi ravnati z zajčki. Da so bili tako krotki, je vzrok to, ker sta jim dajala vselej kruha ali kaj boljšega, ko so priskakali k njima.

Po cele ure sta sedela Tonček in Andrejček v travi in sta gledala zajčke, kako so se pasli. Potem pa sta jih gnala spet v hlev in jima dala trave v kot. Navadno pa so pobirale živalce po tleh krmo, ki jo je zmetala živina okrog sebe. A to je bilo nevarno. Večkrat sta gledala Tonček in Andrejček, ko so skakali zajčki pod živino. Včasih je malo manjkalo, da ni pohodil vol neprevidnega zajčka, ki mu je skakal prav pod nogami. Dečka sta se tedaj vselej tresla strahu, boječa se za živalco.

»Veš kaj, Tonček,« reče nekega dne Stražarjev Oblakovemu, »moja zajčka nista varna. Letata pod živino, ki brca, nerodno stopa, pa se bojim zanja. Narediva zajčkom zunaj hlevce. Pomagala bova drugdrugemu, da bo boljše in lepše.«

»Saj res,« odgovori Tonček. »Tudi jaz sem že mislil, kam bi jih preongavil. Živina nima pameti. Jaz imam že vse pripravljeno za hlevček. Veš, zadnjič sem opazil, da so Lovrenčkov ded poleg groblje nasadili polno vrh in bek. Lepe mladike so že pognale te vrbe. Iz njih bi se dala splesti prav lepa kočica. Ej, taka bi bila, da bi jo lahko kar prenašala. Takole na vsak ogel en kol, potem pa kroginkrog nekaj debelejših palic, in med te bi vpletla vrbove vejice, ki se ne zlomijo. To bi bila lepa kočica za zajčke! Drugih palic dobiva tudi v Lovrenčkovi groblji. Kar začniva!«

Kdo je bil bolj vesel kot Andrejček. Takoj sta se zmenila, da gresta popoldne rezat Lovrenčkove vrbe.

Po kosilu sta vzela vsak svoj nož, pa hajd pod vas, kjer je šumel studenček. Ob njem je bila Lovrenčkova groblja, kup kamenja, kjer je rasla leskovina in drugo grmovje. Ob groblji, kjer je šumel studenček, so stale vrbe in beke. Njih sta se lotila. Hitro so jima švigale roke po vejicah, in kmalu sta jih imela polno naročje.

»Zdaj pa še leskovine,« opomni Tonček. Narezeta še nekaj leskovih palic, pa gresta počasi za vasjo domov.

Začneta najprej graditi Tončkovo kočjo. Delo jima je šlo dobro od rok. Kmalu sta spletla zajčkoma hišico. Veselja sta skakala okrog kočice in hvalila drugdrugega, kako znata delati hišice. Pa sta prinesla zajčke in vse dela v kočico. Imela sta dovolj prostora dva para. Pokrijeta še kočjo s plohom, pa je bilo dobro.

»Zdaj še mojo,« sili Andrejček. Imel bi bil tudi rad tak lep stan za svoje zajčke.

Tonček ni mogel od kočice, a nazadnje je vendarle moral. Vsi štirje zajčki so ostali tisti čas v Tončkovi kočici.

Kmalu sta bila spet na delu. Rezala sta pridno Lovrenčkov vrbe. Ko sta jih imela dovolj, se splazita skozi grmovje še po leske.

Bila sta že ravnokar oba v grmovju, ko pridejo Lovrenčkov ded, s palico v roki in pipico v ustih, do groblje. Komaj da niso padli vznak, ko so zagledali svoje vrbe in beke — vse polomljene, vse uničene ... Vzdihnili so glasno, da sta jih dečka slišala.

»Jej, jej, kdo mi je pa to storil! Nesrečni človek ti!« — — —

Dečka doma je zastala sapa. Ded so jo mahnili naravnost proti leščevju; opazili so gotovo, da se gibljejo veje nad njim. Fantiča skočita iz groblje, a ded so bil hitrejši.

»Kaj delata, fantalina? Kaj imata v rokah? Na tla, kar imata!«

Dečka preplašena izpustita vsak svoje breme.

»Kdo vaju je učil krasti, â? Povejta — — ?« in dedek jima zagroze s palico, vendar se takoj spet naslonijo nanjo.

Tatička se spogledata. Oba sta bila bleda kot zid, kar jo udari Andrejček v jok in jo ubere proti vasi, Tonček pa za njim. Ehej, to sta jo šla.

Ušla sta sicer Lovrenčkovemu dedu, toda doma ju je čakala nova nesreča. Kočica, ki sta jo gradila za zajčke, je bila odkrita in na eni strani pretrgana, o zajčkih pa ni ne duha ne sluha.

Vnovič zastokata, a sedaj še bridkeje kot prvič. »Zajčkov nikjer! Mačke so jih! Uh, uh! Zajčki, zajčki!«

Doma ni bilo nikogar, ne pri Oblakovih, ne pri Stražarjevih. Dečka obletita vse kote, kličeta, iščeta — nikjer nič.

V hlevu nič, dasiravno sta prebrskala vse listje. Pod skednjem nič, dasiravno sta vse pretesnila. Siro-maka sta bila na cente žalostna, a iskala sta še vedno; iskrico upanja sta še imela.

Tonček krene v šupo, kjer so imeli spravljeno listje. Pred njim nekaj zašumi, in listje se zgane. Po-brska in zakriči: »Jih že imam, Andrejček, jih že imam!« In res! Trije so se tiščali skupaj in se tresli kot šiba na vodi. Vzameta jih v naročje, jih izprašujeta in jih božata.

»Kje je četrti?« vpraša Tonček. »Ravno mojega ni! Poiščiva ga« Pa začneta spet iskati. Razmečeta vse listje, kličeta, poslušata, nobenega znamenja. Še enkrat pretakneta vse kote, nič, razen malo dlake v bližini hleva. Na lesu za hišo pa opazi Tonček rdeč madež. Gotovo od krvi? Žalost mu leže na srce; ves je bil poparjen. Toliko nesreč naenkrat! In vse zaradi tiste kočice, ne, radi tistih pokradenih šibic!

Dečka neseta zajčke spet v hlev in gresta iskat še onega, ki se je bil izgubil.

Naposled pa sta bila oba teh misli, da ga je res raztrgala mačka ali pa kaj družega.

* * *

Drugi dan je bila nedelja. Pri Oblakovih in pri Stražarjevih so imeli popoldne »muziko«. Oba dečka sta precej dobro poskakovala. Pri Oblakovih Tonček, pri Stražarjevih pa Andrejček. Takt je dajala pri Oblakovih dolga vrba in se je kaj prilegla njegovim hlačicam. Pri Stražarjevih pa dolga leskovka, ki se ni nič manj privijala hlačam.

Proti večeru sta se fanta na skrivnem spet sešla. A govoriti nista hotela nič o minolem dnevu. Tonček je samo tožil o izgubljenem zajčku in je delal načrte, kako bi prislužil par krajcarjev, da si kupi drugega. Bal se je že, da mu še ta ne pobegne ali pa pogine žalosti, ker je izgubil tovariša.

Tonček in Andrejček pa sta še isti večer sklenila, da deneta zajčke spet v hlev, kot jih imajo drugi. Z zajčjimi kočami ni nič. — — —

Preveč skelé tiste prebite vrbe in leskovke — —

Kdor izkusi, ta vé. Pamet je boljši kot žamet —
in kot koča za zajce.

Taras Vasiljev.

Pomladnji zanos.

Con moto,

P. Angelik Hribar.

1. Brat-ci, brat-ci, haj-di V po-lje in go - ró.
2. Ta - ko pe-sem pe - li Bo-mo na ves glas,

Do-kler mi - sa - ne nam Cve-tke še cve - tó!
Da do - ne-lo bo - de Tja v deve - to vas.

Kaj pa pe - li bo-mo, Pe - li na ves glas,
Kdo od nas je ve - čji, Ve-čji ko - re - njak!

Da do - ne-lo bo - de Tja v deve - to vas.
Le po - glej-te krep-ki, Krep-ki naš ko - rak.

Aleksij Jvanov.

Pridnost in lenoba.

§ 7. Moli in delaj!

Zdi se mi, da še ni nihče tako na kratko in točno povedal in razjasnil glavne naloge našega življenja na zemlji, kot je povedana v starodavnem pregovoru: „Ora et labora! — Moli in delaj!“

Vse druge stvari v veseljstvu imajo le eno nalogo: „labóra — delaj!“ Edino le angel in človek imata poleg „labora!“ tudi še: „ora!“ Vsem drugim stvarjem razun angelov in ljudi — je Bog odločil le delo: vsaka stvar mora delati v svojem delokrogu po svoji zmožnosti in po svojem posebnem namenu, kakor je Stvarnik prvotno določil po naravnih zakonih; edino le angel in človek imata to prednost — ta veličastni privilegij — da smeta in moreta poleg dela tudi moliti!

Ravno v tem se pa tudi prekrasno kaže lepota našega pregovora: „Moli in delaj!“ in sicer v trojnem pomenu s trojnim opominom: *a)* da naj nekaj časa delamo, nekaj časa pa tudi molimo; *b)* da se naše delo žesamo ob sebi razločuje od vsakega drugega delovanja v naravi, in sicer v tem, da združujemo z delom tudi že molitev, ako ga Bogu darujemo z dobrim namenom — ako delamo radi Boga — v božjo čast; *c)* da z molitvijo izprosimo božjega blagoslova svojim delom.

a) Nikakor bi ne mogli hvaliti one polovičarske pridnosti, ko bi se kdo tako zelo zaril v posvetna opravila, da bi opuščal molitev, morda celó zapovedane molitve, ali zapovedano službo božjo, ali morda z delom skrunil nedeljski in prazniški počitek. Zelo se moti, kdor misli, da je zgubljen oni čas, ki ga obrne v molitev. Saj je molitev tudi delo in sicer najplemenitejše dušno delo, kjer se — kakor ob nobenem drugem delu — tako krasno združujejo vse dušne moči, da služljo najvišjemu namenu. Saj ravno

v tem svetem opraviu smo najbolj podobni angelom in visoko vzvišeni nad vsemi drugimi stvarmi v vesoljstvu. Torej ponižuje in zametuje samega sebe, kdor se ne poslužuje te nebeške prednosti, da more in sme moliti. Kako bi pač mogli pridnega imenovati takega zanikarnega človeka, ki leno opušča in zanemarja najimenitnejše delo!

b) Da bi se pa kdo ne pritoževal, češ da bi mu zastajala stanovska opravila, ako bi več časa obračal v molitev, imamo pa še to moč, da celo vsa druga poštena in pametna dela lahko izpremenimo v molitev, ako jih namreč darujemo Bogu z dobrim *n a m e n o m*. Ker je pa že „Angelček“ nauk o dobrem namenu obširneje razlagal v XII. tečaju (1904), poudarjam tukaj le še posebej to, da bi bilo zelo škoda tako lepe čednosti, kot je pridnost, ko bi nam koristila le za časnost, ne pa obenem tudi za večnost. Istinito priden je torej le oni poštenjak, ki se ravna po pravilu: „Pri delu roké, pri Bogu srcé!“

c) Pa še nekaj nas mora prigarjati k temu, da združujemo delo z molitvijo. O tem nas lepo uči slovenski pesnik:

Kdor hoče živeti
In srečo imeti,
Naj dela veselo
In moli naj vmes.

Zvonovi, zvonite,
K molitvi vabite,
Ker prazno je delo
Brez sreče z nebes!

V dvojnem oziru je prazno naše delo brez božjega blagoslova. Brez božje pomoči ga namreč ne moremo tako izvrševati, da bi dosegli zaželeni uspeh in si pridobili, kar potrebujemo za srečno življenje; pa brez molitve (dobrega namena) bi bilo prazno vse naše delo tudi zato, ker bi ne bilo Bogu všeč in nam zaslužno za nebesa.

* * *

Blaženi župnik Vianay je rad pripovedoval, kako je imel v mladih letih veliko več priložnosti za molitev kot pa pozneje v težki službi: „Ko sem bil sam na polju s svojo lopato in matiko, sem molil na glas; ko sem bil pa v družbi, sem molil na tihem.

Ko bi imel zdaj, ko obdelujem dušno polje, toliko časa za molitev kot takrat, ko sem obdeloval domače polje, kako bi bil srečen! Po kosilu smo počivali, preden se je pričelo delo. Legel sem in se raztegnil po tleh kakor drugi. Delal sem se, kot bi spal, pa sem molil iz vsega srca. Oj, to so bili srečni časi!

Neki **preprost puščavnik** se je pritoževal, da mora tako daleč hoditi po vodo, in je sklenil, da si bo napravil svojo celico blizu studenca. V take misli zatopljen sopiha z vrčem utrujen proti domu. Kar zasliši glas, kako nekdo šteje za njim. Urno se obrne in zagleda angela, ki mu reče: „Štejem tvoje stopinje, ker niti ena ne bode brez plačila.“ Seveda je svetnik popustil svoj načrt in mu ni bilo žal trudapolnih stopinj, ki jih je dan na dan prehodil — iz ljubezni do Boga.

„Dragi prijatelj“, je rekel nekoč **učen redovnik** preprostemu samostanskemu fratru, „sodnji dan bodo imele moje debele knjige isto veljavo kot tvoja drobna metla, in če si ti pometaje imel boljši namen kot jaz pisaje, boš višje povzdignjen v nebesih nego jaz.“

Teta Mara.

Ej, mladi čitatelji, kako veselje je bilo pri nas, kadar nas je obiskala teta Mara! Oče in mati sta ji postregla, otročaji pa smo lovili prijazno ženico za krilo in ji radostnim smehom gledali v ljubeznivi obraz.

Radi smo imeli teto Maro.

In ona nas je ljubila. Jemala je drugega za drugim v svoje naročje in ga poljubovala in božala po licu. Ni čuda torej, da se nam je tako priljubila in da je bil za nas vselej dan veselja, kadar je obiskala teta Mara našo hišo.

Teta Mara je bila sestra našega očeta in dokaj starejša. Mož ji je bil že davno umrl in ji zapustil sina Toneta. S svojim edincem je bivala v sosednji župniji.

Živela sta zadovoljno in srečno. Tone je delal v tovarni in tako prislužil toliko, da sta se mogla skromno, toda pošteno preživiti.

Bila je pa teta Mara lahko vesela in srečna, saj ji je delal Tone mnogo veselja z vzorno poslušnostjo. Četudi je bil že v dvajsetem letu, je bil svoji materi še ravno tako pokoren kot v prvi mladosti. Nikoli ni šel nikamor brez njenega dovoljenja, nikoli ni zahajal v slabe družčine, temveč držal se je v prostem času najrajši doma. Ko je dobil koncem tedna plačilo, ga ni nikdar zapravil kakor drugi, ampak je vedno dal vse materi.

Samo preveč pogumen je bil. Ni je bilo nevarnosti, da bi se je bil on ustrašil. To zadnje je delalo materi mnogo skrbi. Skrbno njeno materino srce je trepetalo strahu, ko je slišala, kako predrzno se spušča Tone v najbolj globoko vodo, kadar se gre kopat.

Večkrat ga je svarila, toda Tone jo je — kakor ji je bil v vsem ubogljiv — tolažil, da le ni bila huda, kadar se je šel kopat. Pa tudi ta neposlušnost se mu je utepala.

* * *

Bilo je vročega poletnega dne v mesecu juliju. Tovarniški delavci so bili prosti, ker se je ravno tisti dan poročil tovarniškega gospodarja sin.

Ob tej priliki so bili pogoščeni z jedjo in pijačo. Tone ni pil mnogo, ker ni bil vajen pijače. Napotil se je kmalu domov.

Da bi si okrajšal čas, je začel čitati, a ni mogel dolgo: vročina je bila neznosna, da ga je silil zaspanec.

„Mati“, reče poleg sedeči materi, ki je šivala, „kopat bi se šel rad; tako mi je vroče.“

„E, kaj boš hodil! Lahko se ti pripeti kaka nesreča. Bodi raje pri meni. Če si v vodi, me vedno skrbi, da bi se ne ponesrečil. Kaj bi vendar počela, pomisli! — Le doma bodi, Tone.“

Ker je svojo mater ljubil, jo je ubogal in gotovo bi bil ostal doma, da ni prišel prav tedaj sosedov Jože in ga zvalil, da se gresta kopat.

„Ostanita mari doma; kaj bi vedno brodila v vodi. Pomislita, kaj bi bilo, ako bi vaju prijel krč, kar se prav lahko zgodi, ker sta tako vroča“, svarila je mati Mara.

„Eh, tetka“, ugovarja Jože, „nič se nama ne more zgoditi, saj znava dobro plavati.“

„Čeprav znata plavati, utoneta ravnotako lahko, kakor tisti, ki ni večš plavanja, če vaju prime krč.“

Toda po nujnih prošnjah se jima vendar vda.

Kmalu sta bila pri bližnji reki, ki je bila na mnogih krajih dokaj globoka. Hitro se slečeta in poskačeta v vodo.

Nista dolgo plavala, kar zakriči Tone:

„Jože, pomagaj!“ Jože se ozre in vidi samo še, kako roke moli iz vode. Hitro se zapodi za njim v dno in ga potegne srečno na vrh.

To se je vršilo sredi reke, torej ni bila lahka stvar, da ga potegne do kraja, posebno, ker ga je Tone še oviral s tem, da se ga je oklepal, kakor navadno delajo potapljaajoči se. Zato ga ni mogel lahko držati nad vodo. Kmalu mu poidejo moči. Vedno mu je silil nezavesten v dno; držal ga je še samo za lase z eno roko, z drugo pa je plaval, toda jako težko. Začel je klicati pomoči, a od nikoder ni bilo nikogar. Prišel je že blizu kraja, ali naprej ni mogel: moči so mu opešale popolnoma, in nehote je spustil Toneta. A tudi sam je začel lesti pod vodo. V smrtnem strahu zakriči na pomoč. Ravno v tem hipu prideta dva možaka po poti ob reki. Opazivši nesrečo, se hitro poženeta v vodo. Prvi brzo pograbi Jožeta, drugega se pa prime za nogo Tone, ki je v tem času napel zadnje moči in se v smrtnem boju pognal kvišku. Naglo ga prime rešitelj za roko in ga potegne k sebi.

Na klicanje priteče nekaj ljudi. Vsi drgnejo utopljenca po hribtu, nogah in prsih.

Jože kmalu odpre oči in motno pogleda okrogstoječe, Tonetu se pa kar ne vrne dih življenja. Po-

kličejo zdravnika, a tudi ta ni pomagal: Tone je bil mrtev!

Da bi videli njegovo mater, kako obupno je klicala dragega sina z najslajšimi imeni, katera more narekovati le čista in sveta materina ljubezen; da bi čuli njen pretresljivi, v dno še tako trdega srca segajoči jok, gotovo bi se vam morala potočiti solza sočutja.

Uboga ženica se je smilila vsem, a pomagati ji ni mogel nihče.

O, da bi bil Tone ubogal dobro svojo mamico, koliko žalosti in solz bi ji bil prihranil! — Dasi ji je bil vedno poslušen, bil ji je še premalo.

Dasi smo bili takrat še otročaji, vendar smo nekoliko razumeli veliko bol tete Mare. Kadar je prišla k nam, si nismo upali tako kričati in jo loviti za krilo, kakor poprej, dokler je imela še sina živega.

Pa se je nekaj zgodilo, kar je nas otroke vrlo razveselilo. Teta po sinovi smrti ni vedela kaj početi. Prodala je svojo hišico, in se preselila k nam.

Kako veselje je zavladalo v naših mladih srcih, ko smo zvedeli, da se nastani teta Mara za vedno pri nas. Nismo vedeli, kako bi se ji bolj prikupili; vsak si je hotel osvojiti njeno srce. Oče so nam sicer rekli, da naj ne silimo preveč v teto, a ona je to zabranila in je bila vedno vesela z nami, vsaj na videz. Včasih smo opazili, ko smo sedeli okrog nje in jo izpraševali o bratrancu Tonetu, kako se ji je potočila grenka solza po vedno bolj zgubanem in bledem licu.

Tudi nam je postalo bridko pri srcu: začeli smo jokati s teto vred, sami ne prav vedoč, zakaj. — Ko se je pa potolažila, nas je vzela vse - trije smo bili — na svoja kolena in nas poljubovala. Tedaj smo bili vsi srečni.

A to ni trajalo dolgo. Neko jutro teta ni mogla vstati. Tožila je, da jo boli glava in da jo mrazi. Oče so poslali po zdravnika, in ta je rekel, da se je bati hitrih posledic te bolezni. Oče niso bili tega poročila kaj veseli. Skrbno so se ozirali na bolnico. Otroci smo zbežali iz sobe in bridko jokali, ko smo videli očeta žalostnega, in ker se nam je teta Mara tako smilila. Da bi nam umrla, še misliti nismo mogli.

A zgodilo se je to, kar nismo pričakovali; njeno šibko, tajne žalosti za ponesrečenim sinom potrto telo ni moglo prenesti hude bolezni — umrla je.

Da bi vam mogel popisati, kako nam je bilo hudo, ko smo gledali na mrtvaškem odru ležati priljubljeno teto Maro. Jokali smo in nismo hoteli ne jesti ne piti same žalosti. Tolažili so nas starši, da je šla teta k ljubemu Bogu, kjer prosi za nas, da bi bili vedno pridni in ubogljivi, pa da bi nekoč prišli k njej tja, kjer ni več žalosti in jokanja.

Končno smo se potolažili. Otrok pač hitro pozabi. Molili smo pa vendar vsak večer za umrlo teto Maro, kakor so nas naučili mati. Videli smo v duhu, kako sedi pred obličjem božjim in gleda na nas s sladkim smehljajem. In molili smo še bolj goreče in zvesto za njen dušni pokoj. Da se vsi kdaj vidimo ob prestolu božjem, dobra teta Mara!

Ivan Gabrovski.

Kresnica.

Na nižjem koncu malega posestva je bilo skromno stanovanje. Za domom majhen vrtec, deloma zasajen z sadnim drevjem, nekaj pa obdelan in posajen z zelenjadjó. V domu je le ena izba, zraven pa majhna čumnata in poleg nje še ozka kuhinja.

V tem stanovanju je bivala revna vdova Marija s svojim šestletnim sinkom Janezkom. Živela sta skromno, da sta mogla izhajati. Povrh ju je pa še težil dolg, katerega je bilo treba plačati.

Siromašni oče, Martin, ki je še le pred letom umrl, se je potikal že dolgo po svetu. Kot sirota je trpel silo in revščino, vendar radi njegovega poštenja in lepega vedenja, ga je vsakdo rad imel. S svojo varčnostjo si je prihranil toliko, da je kupil mali dom ob koncu posestva, četudi ne popolnoma brez dolga. Dokupil je nato še mali vrtec, katerega polovico je odločil za sadno drevje, ostalo pa za zelenjad. Pa se

Vesela gostija v gozdu.

je oženil in vzel za ženo Marijo, ubogo dekletko, sicer pa pridno in pobožno. Živela sta srečno, posebno še, ko jima je Bog podaril sinka, malega Janezka. Ljudje so ju šteli med najsrečnejše ljudi na svetu.

Župan one občine, moder in priden mož, videč, da se ta družina tako dobro vede, je nagovoril Martina, naj si k domu dokupi kos polja, da si more nasaditi nekaj krompirja, in majhen zelnik zraven. Ker je bila ravno takrat ondi blizu njiva na prodaj, je posodil župan tristo goldinarjev, da je Martin kupil njivo, ob enem pa tudi poplačal ostali dolg na hiši. Dobri oče župan je tudi dovolil, da Martinu tega zneska ni treba naenkrat vrniti, temveč počasi in kadar mu bo mogoče.

Martin od onega časa ni imel večje skrbi, nego to, da bi to posojilo čimprej izplačal. Bog mu je dal, da ga je v par letih res izplačal do zadnjega petdesetaka. Ah, kako se je radoval, ko je premišljal, da bo prihodnje leto z božjo pomočjo izplačal ves dolg in potem bo svoj zaslužek hranil za svojega sinka. Toda Bog je odločil drugače. Prišla je huda bolezen, in Martin ji je bil prva žrtev. Po štirinajstdnevni težki bolezni je preminul, in Marija je ostala sama z ubogim Janezkom.

Toda to še ni bilo vse. Marija, ko je svojega moža oskrbovala, je od truda, skrbi in žalosti sama močno zbolela. Vsled trdne narave je sicer počasi okrevala, ali med tem se je vselila v hišo revščina. K tej se je pridružila še nova nesreča, da je namreč ob enaki bolezni umrl tudi oče župan. Njegova hči in zet sta našla med pismi vpisan Martinov dolg, tristo goldinarjev. Zraven pa nič, da je bil Martin kaj odplačal. Zahtevala sta torej od vdove, da poplača ves ta dolg.

Ta je sicer trdila, da je njen mož županu že izplačal 250 goldinarjev, da torej ni več dolga nego 50 goldinarjev. Toda županova o tem nista hotela nič slišati. Vedela je tudi, da je njen mož vsak krajcar zapisal v staro pratiko, ta pa je med boleznijo nekam izginila, da je ni bilo najti. Toraj ni mogla svoje trditve dokazati, nje prošnje in solze pa niso nič po-

magale. Upnika sta jo tožila. Ker vdova ni imela s čim plačati, je odločilo sodišče, da se na dražbi proda hiša in njiva, da se poravna dolg.

To je bil za vdovo težak udarec! V kratkem času izgubiti moža, izgubiti tudi imetje in priti na beraško palico, to ni malenkost.

Bilo je sredi rožnika na večer. Marija je sedela žalostna ob oknu v mali izbici. Premišljevala je, da je to morebiti poslednja noč, ko še spi v svojem domčku! Jutri bo že dražba, in kako potem? —

Nič je ni tolažil prijazni mrak, ki se je čimdalje bolj ulegal na zemljo; tudi nič prijazne zvezdice, ki so tako milo bleščale na nebu. Zaplakala je, in vroče solze so ji potekle po licu.

„Mama, jokate?“ izpregovori mali Janezek, ki je na tihem prišel k njej.

„Da, dete moje!“ zaihti mati. „Oh, imam za kaj plakati! Kdo ve, kam nam posveti pojutrajšnje solncece? Odvzamejo nama dom, naju pa izženejo po svetu.«

»Mama moja! Ko so umrli oče, ste rekli, da imamo vsi dobrega Očeta v nebesih. On bo skrbel za naju in nikdar naju ne bo zapustil!«

»Tako bodi, sinko moj! — Tudi jaz to verujem. Dozdaj naju On še ni zapustil, pa naju tudi ne bo! Le midva tudi ne smeva nanj pozabiti! Skleni toraj rokici in pa moli za menoj!«

Deček sklene roki in govori z zvonkim glasom za materjo molitev, kakor jo je ona narekovala.

Zunaj je bilo vse tiho. Veter ni ganil nobenega lističa, in blag mir je plaval po prirodi. Mati in deček sta gledala z novim upanjem skozi odprto okno.

Med tem se je nekaj zabliskalo med oknom in drobna zvezdica je zletela v izbico, pa preletavala semintje. Deček je opazil to lučico in zvedavo vprašal mater:

»Mama, ali je zvezdica priletela k nama v izbo?«

»To ni zvezdica, sinček!« reče mati. »To je le k r e s n i c a, ki je prišla k nama svetit.«

»Ali ne stori nič hudega?«

»Nič, dete moje.«

»Tedaj jo morem uloviti?«

»Ulovi si jo!«

Deček skoči in začne loviti kresnico. Toda ta ni bila lena; letala je semintja, gorindol, da se je deček zastonj trudil. Končno je kresnica, vsa izmučena, zletela na visoko omaro, ki je stala ob steni. Deček ni mogel zanjo s svojo kratko ročico.

»Mama!« začne klicati. »Pojdite mi pomagati!«

»Kam ti je ušla?«

»Tukaj sem, na omaro! Glejte, tamkaj se sveti! Vidite?«

»Vidim. Ali tukaj je tudi jaz ne dosežem. Špranja je preozka za mojo roko. Čakaj, ti pomagam! Odvzdignem omaro od stene, in kresnica bo naša!«

Storila je tako. — Komaj pa je odmaknila omaro od stene, palo je nekaj za omaro na tla. Segla je z roko za omaro in otipala knjižico. Izvlekla jo je, prižgala luč in jo začela zvedavo ogledovati. V neizmerni radosti spozna, da je to od ranjega moža pratika. — Pozabila je na kresnico in na sinka, razgrnila knjižico in iskala nekaj po nji. Kmalu je povzdignila oči, globoko vzdihnila in hvaležno zamolila.

V pratiki je bilo natančno zapisano o dolgu županovem, kako, kedaj in koliko ga je njen mož že izplačal. Vse to je na koncu potrjeval podpis županov, z opombo, da Martin ni dolžan več kot petdeset goldinarjev.

Ah, kako ji je bila tistokrat mirna noč v tej priprosti kočici! Za njo pa je sledil še veselejši dan, ko je pokazala Marija sodniku najdeno pratiko in je on sam spoznal pravi podpis županov. Dal je poklicati dediča in jima je rekel: »To le ubogo vdovo sta torej brez vzroka tožila, zato sta ji dolžna, da jo odškodujeta!« Dediča, ne le, da sta Marijo prosila odpustčanja, sta ji odpustila še onih 50 goldinarjev, kar jih je bilo še na dolgu.

Marija je šla vsa hvaležna s sinkom domov, pala je na kolena in se vroče zahvaljevala Bogu. V največji sili ji je poslal čudežno pomoč v mali stvari — kresnici.

Iz slovaškega prevel *Vrhovski*.

Takih, ki ne poznajo krščanskega nauka, ne marajo v nebesih.

„Saj pravim, že zopet pet v krščanskem nauku! Kdaj se boš vendar ti začel učiti?“ Tako so tarnali Lavrinova mati, ko je Tonček prinesel šolsko naznanilo. „Če se krščanskega nauka ne boš učil, se ti bo slabo godilo. Le čakaj, da pridejo oče domu!“ Žalostno je hodil Tonček celi dan po hiši, kajti vedel je, da se z očetom ne bosta kaj lepo pogledala.

Lavrinova mati so ravno pogrinjali mizo, kar se začujejo zunaj koraki. Oče stopijo v sobo. Po pozdravu je bilo njih prvo vprašanje po šolskih naznanilih. Pa saj sta marljiva Jelica in Lojzek že tako segala v šolsko torbico ponj. Z obema so bili oče prav zadovoljni.

Nazadnje pa boječe prileze Tonček.

„No, Tonček, ali si popravil slabi red v krščanskem nauku? Daj mi naznanilo, da vidim!“ Oče razgrnejo naznanilo, — gledajo in gledajo.

„A tako“, rekó, „ti si ostal še vedno stari grešnik? Zadnjič, ko si prinesel ta red, si mi obljubil, da se bodeš poboljšal. A zdaj? Potem pa praviš, da hočeš v nebesa priti. Takih, ki ne znajo krščanskega nauka, ne marajo v nebesih. V posteljo se mi spravi, kar brez večerje!“

Jokaje se spravi Tonček v postelj. Kmalu je zaspal. A še po noči ni imel miru. Grozne sanje je imel.

V sanjah se Tonček napoti v nebesa. Ustavi se pred nebeškimi vrati in potrka. Vun pride sv. Peter. „Kaj bi pa ti rad, Tonček“, ga vpraša. „V nebesa bi rad šel!“ odgovori Tonček. „Bomo videli, če si za v nebesa“, reče sv. Peter. „Povej deset božjih zapovedi!“ Tonček nič ne odgovori, ne zna. „Povej šest resnic!“ — Nič. „Povej pet cerkvenih zapovedi!“ — Že zopet nič.

„Ti ne moreš v nebesa“, reče sv. Peter. Pojdi nazaj k materi in uči se krščanskega nauka! Kadar boš vse znal, pa zopet pridi!“

Tonček jokaje odide. Ko pride do svojega doma, zagleda na mizi katekizem. Skoči ponj in se prične učiti. Kmalu je vse znal.

Tedaj se Tonček prebudi. — Sedaj pa v resnici Tonček skoči s postelje in se prične učiti. Od tedaj pa se redno uči krščanski nauk, ker ve, da kdor ne zna krščanskega nauka, ne more v nebesa.

×

Na polju.

Andantino.

P. Angelik Hribar.

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of two systems of music. The first system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a piano (*p*) dynamic and features a melody of eighth and quarter notes. The piano accompaniment consists of a simple harmonic accompaniment with eighth and quarter notes. The lyrics for the first system are "1—4. Tra-la-la, tra-la-la, tra-la-la, tra-la-la". The second system continues the melody and accompaniment. The vocal line ends with a half note. The piano accompaniment ends with a half note. The lyrics for the second system are "Le za-vr - ti-mo se Sre-di po - lja". The second system begins with a forte (*f*) dynamic.

p

1—4. Tra-la-la, tra-la-la, tra-la-la, tra-la-la

p

Le za-vr - ti-mo se Sre-di po - lja

f

p *mf*

1. Soln-ček je zdaj naš brat, Cve-tke se-
 2. Kaj nam je zi-ma mar — Ma-če-ha
 3. No-vo živ-lje-nje zdaj V pr-sih nam
 4. Pri-di-te, pri-di-te V po-lje ve-

p *mf*

f

stri - ce; V ra-do - sti gla - sni Ža-
 be - la! Zdaj se nam sme - je - jo
 ži - je, Gla - sne - je sr - če - ce
 se - lo: No - vo živ - lje - nje se

f

ri se nam li - ce.
 Sr - ca ve - se - la.
 Srečno nam bi - je.
 Zdaj je pri - če - lo.

Sokolov.

(Glej „Vrtec“ šte. 4, l. 1906.)

🌿 Žgančki. 🌿

Žgančki, žgančki —	Predno idem	
Dobra jed,	V bojni grom,	
Boljše nima	Žgancev skledo	
Širni svet.	Snedel bom.	
Skledo polno	Vse bo teklo	
Snem vsak dan,	Pred menoj, — —	
Kot Matjaž sem	Žganec rešil	
Čvrst, močan.	Dom bo moj.	
Ko bom velik,	Žgančki, žgančki —	
Bom vojak.	Krepka jed,	
Djal bom žgancev	Boljše nima	
V telečnjak.	Širni svet.	<i>Gradiški.</i>

Naloga.

(Priobčil Internus.)

Sostavite iz tehle zlogov: **e — be — da — ma — sa — na — se** tri besede tako, da bodo povedale eno samo besedo.
(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Odgonetka zastavice v št. 6:

Maček tudi tako lovi miši kot mačka.

Prav so uganili: Štelcar Ivo, sluga kn. šk. pisarne v Mariboru; Ojstriš Cenka in Pepca, učenki v Ljubljani; Bloudek Boleslav, učenec III. razreda v Novem mestu; Josin Mara, učenka na c. kr. vladnici v Ljubljani; Mahorič Emica v Ptuj; Jakob Janez, Kūhar Mihael in Rudolf, učenci v IV. razredu v Ljubljani; Poš Vekoslav, sluga pri grofici Szecheny v Mariboru; Lesar Janez, dijak v Ljubljani; Hočevar Milan, gimn. II. a razreda v Celju; Prusnik Anton, učenec IV. razreda v Ljubljani; Jerman Marica, učenka v Krškem; Kessler Ana in Štempihar Ivana, učenki II. razreda na c. kr. vladnici v Ljubljani; Robar Ivan na Petelinjeku pri Sv. Jerneju; Smolnikar Hedv., Verbic Alojzija, Rihteršič Fanica, Jurca Ivanka, Kene Zinka, Dolenc Iva, Zajc Zofi, Javoršek Dor., Kogoj Gelči, Peterlin Marica, Vrhunc Radica, Kaplja Roza, Košmelj Minka, Siegmund Pavla, Udovč Mici, Luschützky Julija, Zupanec Polonči, Zupančič Francka, Gröbner Tilči, Spreitzer Marica, Ferencak Bogdana, Urh Pepca, Deleja Cirila, Lesar Janja, Vrtačnik Fani, učenke VIII. razreda, Trtnik Alma in Olga, učenki IV. razreda v Lihtenthurničnem zavodu v Ljubljani; Balaškovic Vekoslav v Župetincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah; Sikošek Maks v Podsredi; Seršen Elica in Radica na Skaručini; Payšnar Rozalija, Pipan Mici, učenki IV. razreda, Pecher Marica, Žigon Elica, Kene Cveti, učenke II. razreda in Klun Vida, učenka III. razreda v Škofji Loki; Bende Roman, gimn. I. b v Mariboru; Klavžer Blaž v Mariboru; Birk Mar., učenka II. razreda na c. kr. vladnici.